

A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 2015. november 27-i ülése 2. számú napirendi pontja

Tájékoztató a katasztrófavédelem által Tolna megyében végzett 2015. 01-09 havi munkáról

Előadó: dr. Balázs Gábor tűzoltó ezredes, a Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatója

Az előterjesztést előzetesen tárgyalta a Területfejlesztési és Koordinációs Bizottság.

Tisztelt Közgyűlés!

I. Bevezetés

A Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság a beszámolóval érintett tárgyi időszakban a szervezet alaprendeltetésének megfelelően oldotta meg a katasztrófavédelmi feladatokat, használta a megelőzés hatékony hatósági eszközeit, az ipar biztonságos működéséhez a veszélyesáru-szállítás és a veszélyes üzemek ellenőrzésével járult hozzá, a mindennapi élet zavartalanságát pedig a kritikus infrastruktúra elemek felügyeletével biztosította.

A legfontosabb célkitűzésünk a megújult katasztrófavédelmi rendszer hatékony működtetése, a hatósági megelőző tevékenységünk fejlesztése, minden szervezeti szinten az előrelátás erősítése volt.

A polgári veszélyhelyzetek tervszerű, tudatos megelőzése érdekében kiemelt hangsúlyt fektettünk az integrált hatósági munka fejlesztésére, beleértve a társszervekkel való együttműködést és a supervisorri szervezettség erősítését.

Nagy hangsúlyt helyeztünk a társ- rendvédelmi szervekkel, a kormányhivatallal, a járási hivatalokkal, valamint az önkormányzatokkal történő együttműködésre, amely nagyban segíti megelőzési tevékenységünket, integrált hatósági munkánkat és a supervisorri feladatellátásunkat.

Támogattuk az önkéntesek önszerveződését a lakosság önvédelmi készségének fejlesztése, a települési önkormányzatok, gazdasági társaságok, a társadalmi és karitatív szervezetek, valamint a fiatalok tömeges bevonása érdekében.

Folyamatos kapcsolatban álltunk az önkéntes tűzoltó egyesületekkel, vizsgáltuk tevékenységüket, támogattuk munkájukat, segítettük fejlesztéseiket és megoldásokat kerestünk problémáikra.

Az idei évben számos rendezvényen mutattuk be a katasztrófavédelem feladatrendszerét, ismertettük a lakosságot érintő helyi és szezonális veszélyhelyzeteket. A rendezvények célja a lakosság önvédelmi képességének fejlesztése volt. Ennek érdekében tájékoztatást nyújtottunk a különböző típusú veszélyhelyzetek során követendő magatartási szabályokról és prioritásként kezeltük, hogy az emberek megismerjék annak lehetőségét, hogy magukról gondoskodjanak és felelősséget vállaljanak.

Határozott előrelépés történt a **tűzmegeelőzésben** és a vizek lakossági kártételének csökkentésében, valamint a potenciálisan **veszélyt jelentő** közúti, vízi és vasúti **szállítások** hatósági felügyelet alatt tartásában.

A megyénkben működő hivatásos tűzoltó-parancsnokságok (továbbiakban: HTP), önkormányzati tűzoltó-parancsnokságok (továbbiakban: ÖTP) és a létesítményi tűzoltó-parancsnokság (továbbiakban: LTP) működése megfelel a vonatkozó szabályozóknak. A beavatkozói és irányítói állomány képzése az éves továbbképzési tervnek megfelelően történik. A tűzoltóságok gépjárműfecskeendői, felszerelési működőképese, megfelelően karbantartottak, a műveletirányítási tervek naprakészek. A tűzoltóságok tűzoltási és műszaki mentési tevékenységének, az erők és eszközök célszerű igénybevételenek folyamatos elemzése, értékelése elsősorban a gyakorlatok értékelése, valamint a havi beavatkozás elemzések során valósult meg.

A szervezet **eredményesen töltötte be társadalmi rendeltetését.**

II. Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság

A Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (továbbiakban: Igazgatóság) stabil szervezeti struktúrával és személyi állománnyal a társadalom közbiztonsági szükségleteit figyelembe vevő, hangsúlyos rendvédelmi szervként működik Tolna megyében.

Az igazgatói beosztást 2014. május 1-től dr. Balázs Gábor tű. ezredes tölti be. Szakmai helyettese dr. Hábermayer Tamás tű. ezredes, aki jelen beosztása betöltése előtt a BM OKF országos polgári védelmi főfelügyelő-helyettesként teljesített szolgálatot. A gazdasági igazgatóhelyettesi beosztást Nagyné Borbandi Judit tű. ezredes tölti be 2012. április 1. napjától.

Az önkéntesség jegyében Tolna megye valamennyi járásában megalakultak a járási mentőszervezetek, és számos településen (Pincehely, Pörböly, Gerjen, Paks, Bata, Szekszárd és Bataaszék) működnek már önkéntes települési mentőszervezetek is. Az önkéntesség jegyében sok középiskolás a katasztrófavédelem rendszerében teljesítette a közösségi szolgálatot.

Az MSZ EN ISO 9001:2009 szabvány szerinti minőségirányítási rendszer működtetése, valamint a rendszer eredményességének fokozása és folyamatos fejlesztése iránt az Igazgatóság teljes állománya elkötelezett.

Igazgatóságunk a Tolna megyében működő társszervekkel, civil szervezetekkel és karitatív szervezetek tagjaival és képviselőivel együttműködve látja el feladatait a jogszabályokban és az együttműködési megállapodásokban meghatározott esetekben.

A társ- és együttműködő szervezetekkel kitűnő kapcsolatot alakítottunk ki, melynek köszönhetően konferenciáinkon, gyakorlatainkon és rendezvényeinken a meghívott szervezetek vezetői, képviselői rendre nagy számban részt vesznek.

Kiemelt figyelmet fordítottunk a katasztrófavédelem egységes megjelenésére, arculatára. A szervezeti kultúra fejlesztése érdekében előtérbe helyeztük a tisztai állomány rendszeres alakiképzését és a parancsnoki példamutatást.

A kiemelkedő szolgálatot teljesítőket példaként állítottuk az állomány elé és részükre elismeréseket adtunk át.

III. Szakmai feladatok megvalósulása

A szakterületek a feladataikat a vonatkozó jogszabályok és belső szabályozók figyelembevételével, magas színvonalon hajtották végre.

Tolna megye védelmi igazgatása a közigazgatás átszervezésével új alapokra került, mellyel hatékonyan biztosította a megye védelmét. A Tolna Megyei Védelmi Bizottság (továbbiakban: TMVB) titkára a katasztrófavédelem állományába tartozó hivatásos főtiszt, aki érvényre juttatja a munkatervünkben foglalt célkitűzéseket és koordinálja a védelmi titkárság katasztrófavédelmi feladatait.

A megyei operatív törzs működése területi normában szabályozott. A rendszeres gyakorlatok a teljes személyi állomány bevonásával kerültek végrehajtásra, melynek eredményeként egy valós esemény felszámolása során az operatív törzsbe beosztható állomány felkészülten képes végezni a feladatát. 2015. évben rendkívüli jeges árvízi védekezéssel kapcsolatosan hajtottunk végre kiemelt törzsvezetési gyakorlatot, a védekezésben érintettek és a társszervek bevonásával.

A Tolna megyére jellemző veszélyeztető hatások ismeretében elkészítettük a negyedéves veszélyhelyzeti prognózisokat. A korábbi évek azonos időszakában történt események és szerzett tapasztalatok feldolgozásával meghatároztuk a végrehajtandó katasztrófavédelmi feladatokat. A negyedéves prognózisok alapján beválás-vizsgálatok során értékeltük az adott időszak eseményeit és műveleteit, továbbképzés keretében feldolgoztuk a tapasztalatokat.

Az integrált katasztrófavédelmi hatósági műveletek végrehajtásában kiemelt szereppel bíró katasztrófavédelmi megbízottak 2014. január 1-jétől Tolna megye valamennyi járásában működnek. A katasztrófavédelem helyi képviselőiként polgári védelmi, tűzvédelmi, iparbiztonsági hatósági ellenőrzéseket és szemléket hajtanak végre, emellett támogatják a polgármesterek munkáját, és irányítják a közbiztonsági referensek tevékenységét is. A járási katasztrófavédelmi megbízottak meghatározott ügyfelfogadási rend szerint állnak a lakosság rendelkezésére, ezzel is hozzájárulnak a katasztrófavédelem közbiztonsági funkciójának betöltéséhez.

A megye tűzvédelmében kiemelt szerepe van a Tolna Megyei Tűzmegeelőzési Bizottságnak. A Bizottság fő feladata a tűzmegeelőzés fontosságának hangsúlyozása, a lakosság tűzvédelmi ismereteinek bővítése, ezáltal az állampolgárok biztonságának növelése. A testület tevékenységének fontosságát bizonyítja, hogy tagjai sorában tudhatja a Tolna Megyei Közgyűlés elnökét, valamint Tolna megye Fejlesztési Biztosát is.

III.1. Iparbiztonsági szakterület

Megyénkben jelenleg 3 felső küszöbértékű, 11 alsó küszöbértékű és 10 küszöbérték alatti üzem található. Az Igazgatóság kiemelt feladatként kezelte a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek felügyeletét.

Az alsó küszöbértékű, valamint a küszöbérték alatti, veszélyes anyaggal foglalkozó üzemeknél áttértünk az éves ellenőrzési ciklusra, csakúgy, mint a felső küszöbértékű üzemeknél. A szigorú eljárások tekintetében az üzemek mindegyike maradéktalanul betartotta az előírásokat.

Megyénkben veszélyes anyaggal foglalkozó üzemből súlyos baleset nem történt. Üzemazonosítási helyszíni szemléket folytattunk le, többnyire azon üzemeknél, amelyek vagy lecsökkentették a tárolt veszélyes anyag mennyiségét, vagy technológiát váltottak, ezáltal kikerültek a szabályozás alól, továbbá azon üzemeknél, amelyek újonnan kezdték meg a működést.

A társhatóságokkal közös ellenőrzéseket tartottunk veszélyes anyaggal foglalkozó üzemeknél, amely megnövelte ellenőrzéseink hatékonyságát.

A vizsgált időszakban havonta legalább 4 alkalommal a közúton, 1-1 alkalommal a vasúton, illetve a vízen történő veszélyesáru-szállítások ellenőrzését terveztük és hajtottuk végre. Az előző év azonos időszakát tekintve mintegy 21%-al több ellenőrzést végeztünk. Az ellenőrzéseket havi ellenőrzési terv alapján, egyrészt a társhatóságokkal közösen, valamint önállóan hajtottuk végre. Közúti ellenőrzéseink lefolytatására a fuvarozók szállítási szokásához igazodva került sor.

A környező megyék katasztrófavédelmi igazgatóságai által szervezett, több megyét érintő közúti veszélyesáru-szállítás ellenőrzések végrehajtásában is több alkalommal vettünk részt. A régiós szintű ellenőrzési akciók során egyidejűleg legalább két-három helyszínen hajtottuk végre a szállítóegységek, járművek ellenőrzését.

Kiemelt figyelmet fordítottunk a dunai veszélyesáru-szállítás ellenőrzésére. 14 alkalommal hajtottunk végre ADN ellenőrzést Dunaföldvárnál. Hibát, hiányosságot nem tártak fel az ellenőrök.

A vizsgált időszakban veszélyesáru-szállítását végző járművel kapcsolatos baleset nem történt a megyében. A folyamatos jelenlétnek köszönhetően a szállítást végzők jogkövető magatartása nagymértékben nőtt. Az ellenőrzésekben résztvevő személyi állomány folyamatos képzésével és technikai eszközeink fejlesztésével mind az ellenőrzés minőségi színvonalát, mind az ellenőrzés alá vont járművek számát emelni tudtuk.

A Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság folyamatosan végzi a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosítását, kijelölését és védelmét szabályozó jogszabályokban foglalt feladatokat, megkezdte az újonnan hatályba lépett ágazati kormányrendeletben meghatározott hivatásos katasztrófavédelem területi és helyi szervei által ellátandó feladatokra történő felkészülést.

Iparbiztonsági szakterületen 2015. január 1.- 2015. október 31-ig terjedő időszakban 270 hatósági ellenőrzést folytattunk le.

A várható szélsőséges időjárás során alkalmazandó megelőző feladatokról rendszeresen tájékoztattuk a veszélyes üzemek és a kritikus infrastruktúra üzemeltetőit, a veszélyes áruk szállításával foglalkozó cégek vezetőit.

A nem rendszeres hulladékszállítás folyamatos biztosítására a megyében működő hulladékszállítási szolgáltatást ellátó szervezetekkel és a települési önkormányzatokkal felvettük a kapcsolatot. A hulladékszállításban fennakadás, szolgáltatásból kiesés nem történt, az ellátás minden településen jelenleg is biztosított. Az Igazgatóság illetékességi területén folyamatosan figyelemmel kísérjük és ellenőrizzük a hulladékszállítás zavartalanságát.

Az Igazgatóság közvetlen alárendeltségében Katasztrófavédelmi Mobil Labor (továbbiakban: KML) működik. A KML káreseti tevékenysége a veszélyes anyagok jelenlétével, kiszabadulásával, környezetbe kerülésével járó balesetek felszámolása, továbbá feladata a természeti és civilizációs katasztrófák esetén a beavatkozási állomány, a lakosság és az anyagi javak védelmének támogatása. Technikai eszközei, személyi állománya segítségével képes veszélyes anyagok azonosítására, a veszélyeztetett terület nagyságának, kiterjedésének vizsgálatára.

III.2. Tűzoltás, műszaki mentés

Tolna megyében 3 katasztrófavédelmi kirendeltség, 3 hivatásos tűzoltó-parancsnokság, 1 katasztrófavédelmi őrs, 3 önkormányzati tűzoltóság és 1 főállású

létesítményi tűzoltóság működik. A mentő tűzvédelmet segíti, hogy a 18 megyei önkéntes tűzoltó egyesület együttműködési megállapodást kötött a működési terület szerinti hivatásos tűzoltó-parancsnoksággal.

Az idei év legfontosabb feladata a tüzesetek megelőzése, valamint a kialakult tüzesetek, műszaki mentések magas szintű, gyors és hatékony felszámolása volt.

Ebben az évben ez idáig - október 15 állapot szerint - működési területünkön összesen 876 esemény történt, tűzoltóságaink 266 tüzesethez és 406 műszaki mentéshez vonultak, a téves jelzések száma 188, az utólagos tüzesetek száma 12 és a szándékosan megtevesztő jelzések száma 2 volt. Ez a vonulás szám megfelel az előző évek átlagának. Kiemelkedő műszaki mentési vonulás számot (64) okoztak a május közepén és július közepén bekövetkezett viharkárok, a nagymennyiségű csapadék miatti fakidőlések, vízellátóvezetékek.

Több tűzoltó-parancsnokság együttműködésére (magasabb riasztási fokozat) 6 esetben volt szükség, amelyből kiemelnék egy őcsényi lakóépület és gázvezeték tüzét, valamint egy Tamási társasház alagsor tüzét, mint nagyobb eseményt.

Egy-egy negyedév feladataira az előző évek azonos időszakában bekövetkezett események adataiból elkészített negyedéves prognózisból, azok beválás-vizsgálataiból készültünk fel és készítettük fel a készenléti szolgálatokat is. Az elért eredmények azt mutatják, hogy az Igazgatóság minden szempontból ismeri a megye veszélyeztetettségét, a problémás helyeket, helyzeteket és felkészült a megyében előforduló események, veszélyhelyzetek kezelésére.

A tűzoltóságok működése megfelel a vonatkozó szabályozóknak. A beavatkozási és irányítói állomány képzése az éves kiképzési terv szerint folyik. A gyakorlatok rendszere megfelelő, a szükséges gyakorlatokat megtartottuk.

Összevont, több tűzoltóságot érintő gyakorlatot tartottunk a Paksi Atomerőmű Zrt telepén, a MÁV dombóvári telephelyén, és az I. Béla király tér katolikus nagytemplománál. Nagyon fontos, hogy a beavatkozási és irányítói állomány ismerje a megye jelentős létesítményeinek helyzetét, az esetlegesen bekövetkező események szakszerű és gyors kezelését, a bajbajutott személyek, a lakosság mentését. Kiemelkedő feladat volt az M6 autópálya „A” alagút; valamint Közép - Európa legnagyobb szivacsgyárában a paksi Vitafoam Kft.-nél végrehajtott törzsvezetési gyakorlat.

A bonyhádi katasztrófavédelmi őrs 2013. július 1-jén kezdte meg működését. Az őrs állományának elhelyezése a Bonyhád ÖTE-vel közösen használt laktanyában történt. A két szervezet egymás melletti működése példaértékű. Az őrs az elmúlt két évben bebizonyította, hogy a létrehozása szükségszerű volt, a segítség jóval előbb jut el az állampolgárokhoz és a vonulási költségek csökkenése is tapasztalható.

Nagy figyelmet fordítunk az önkéntes tűzoltó egyesületek tagjainak képzésére, szakmai munkájuk segítésére, a hivatásos és önkéntes tűzoltók együttműködésére.

A 2014. május 1-től önálló beavatkozásként működő Dunaföldvár ÖTE jelentős védelmi erőt képvisel a településen és környékén élők számára. Az egy év eltelte után egy gyakorlat keretében az Egyesület megújította minőségét, így önálló beavatkozásként tovább végzi a tevékenységét.

2014. februárjában és júniusában az ÖTE vezetők részére szakmai konferenciát szerveztünk, melyen minden, együttműködési megállapodással rendelkező ÖTE képviseltette magát.

2015. május 29-én a Tolna Megyei Tűzoltó Szövetséggel közösen Szekszárd városában rendeztük meg a hivatásos tűzoltók megyei tűzoltósport versenyét, amelyen az Atomerőmű Létesítményi Tűzoltóság is részt vett. Másnap az önkéntes tűzoltók megyei versenye került megrendezésre, ahol gépjárműfecskendő szerelésben, kismotorfecskendő szerelésben és tűzcsapszerelésben 28 csapat versenyzett.

2015. június 20-án Országos Hagyományos Tűzoltóversenyre került sor Szekszárdon, ahol az ország szinte minden megyéjéből képviseltette magát önkéntes egyesület.

Az ÖTE-k pályázati rendszerében 2013-ban 14 ÖTE pályázott és nyert 10,8 millió Ft, 2014-ben 15 ÖTE pályázott és nyert 9,8 millió Ft, míg 2015-ben 13 ÖTE pályázott és nyert 10,5 millió Ft összegben technikai eszközt, védőeszközt, üzemeltetési költségtérítést, oktatást.

Öröndöses hír, hogy megyénkben a jövő évben várhatóan növekszik az önállóan beavatkozó egyesületek száma és egy újonnan alakuló egyesület megalakulása is kirajzolódni látszik.

A Tolna Megyei Tűzoltó Szövetséggel közösen tovább folytatjuk az ÖTE tagok szakmai képzését alaptanfolyam és műszaki képzések szervezésével, végrehajtásával.

III.3. Polgári védelmi szakterület

Az utolsó beszámoló óta eltelt időszakban az Igazgatóság polgári védelmi szakterülete az önkéntességre, a veszélyhelyzetek hatósági eszközökkel történő megelőzésére, a felkészítésre, valamint a bekövetkező események hatékony, gyors reagálására fordított kiemelt figyelmet.

A megye területén található valamennyi település kockázatbecslése elkészült, melynek eredményei alapján I. osztályba 8, II. osztályba 43, III. osztályba 58 települést soroltunk. Veszélyeztető hatásként az ár- és belvíz, a nukleáris létesítménytől való távolság, és a rendkívüli időjárási események jellemzőek.

Erre tekintettel a szakfeladatok irányításának érvényesítése érdekében a települések közbiztonsági referensei kinevezésének helyzetét felülvizsgáltuk. Tolna megyében 54 közbiztonsági referens és referens-helyettes támogatja a polgármesterek katasztrófavédelmi feladatellátását, melyből 43-an rendelkeznek alapképzéssel.

A megelőzés és a felkészülés keretében a hivatásos állományban, a védelmi igazgatás résztvevőinek, a közbiztonsági referenseknek, az önkéntes és köteles polgári védelmi szervezeteknek, polgárőr szervezeteknek, valamint karitatív szervezeteknek továbbképzéseket és gyakorlatokat tartottunk a természeti és civilizációs katasztrófák bekövetkezése esetén végrehajtandó feladatokról.

A katasztrófavédelmi közösségi szolgálatra - mint a lakosságfelkészítés egyik kiemelkedő lehetőségére - egységes megyei levezetési tervvel készültünk. A terv alapján a jelentkezők átfogó katasztrófavédelmi ismeretek birtokába jutnak, ezzel is a katasztrófavédelmi pálya irányába terelve az ifjúságot. A közösségi szolgálat végrehajtására összesen 32 együttműködési megállapodással rendelkezünk. Az előző év azonos időszakához képest 30 %-kal több diák teljesítette a katasztrófavédelmi közösségi szolgálatot intézményeinkben, a vizsgált időszakban összesen 2490 órában.

Területi és helyi szinten is megszerveztük a katasztrófavédelmi ifjúsági versenyt, összesen 108 diák felkészítését hajtottuk végre. A tanulóifjúság felkészítésének keretében a Klebersberg Intézményfenntartó Központon keresztül 34 Tolna megyei általános iskolában tartottunk képzést, összesen 1318 diáknak és 96 pedagógusnak a nyár veszélyeiről, a szabadtéri tüzek megelőzéséről, valamint a hőségriadó elrendelése esetén követendő magatartási szabályokról.

A védelmi igazgatás területén a vizsgált időszakban a TMVB és minden Helyi Védelmi Bizottság (a továbbiakban: HVB) tervezetten tartotta meg soros üléseit.

A kiképzések eredményességének vizsgálataként egy feltételezett ár- és belvízi törzsvezetési gyakorlás keretében került sor a területi és helyi védelmi igazgatásba bevont szervezetek felkészültségének, a tervek és a kommunikációs rendszerek használhatóságának ellenőrzésére.

Az Igazgatóság operatív munkaszerve működésének, a vezetés-irányítás biztosítottságának, valamint a jelentések összesítése és továbbítása érdekében a polgári védelmi és informatikai szakterület kidolgozta a megyei adat- és tervtár alkalmazást, valamint elkezdtek a Helios polgári védelmi döntéstámogató rendszer bevezetését.

A katasztrófák megelőzése, az állampolgárok lehető legszélesebb körű tájékoztatása érdekében honlapunkon a rendkívüli időjárás veszélyeiről, az ár- és belvízről, hősegről, valamint a téli időjárási veszélyekről folyamatosan hasznos információkat közvetítettünk, melyet az írott sajtó, a regionális rádió és az internetes hírportálok is átvettek.

Az önkéntes és köteles polgári védelmi szervezetbe beosztott személyek elméleti és gyakorlati tudásának fejlesztése érdekében ütemterv alapján végeztük a képzéseket. A polgári védelmi szervezetbe beosztott személyek rendelkeznek a jogszabályban előírt alapképzéssel. Az újonnan kijelölt személyek részére a kötelező alapképzést megtartottuk, ezidáig 529 főt készítettünk fel. Főigazgatói intézkedésben foglaltaknak megfelelő mozgósítási gyakorlatokon összesen 200 fő vett részt 13 településen.

Az önkéntes alapon szerveződő mentőszervezetekre a beszámolási időszakban kiemelt figyelmet fordítottunk. A Gemenc Önkéntes Mentőcsoportnak és a megyében működő járási mentőszervezeteknek felkészítéseket tartottunk az ár- belvíz elleni védekezésről, a rendkívüli időjárási események során jelentkező feladatokról. A megye önvédelmi képességének növelése érdekében minden járásban önkéntes alapon szerveződött területi polgári védelmi szervezeteket, járási mentőcsoportokat alakítottunk, összesen 128 fővel. 6 (Báta, Bátaszék, Gerjen, Paks, Pincehely, Szekszárd) települési mentőszervezet megalakítását, gyakoroltatását és minősítését hajtottuk végre a beszámoló időszakában, melyek tagjai a rendkívüli időjárási, vagy ár- és belvízi helyzet kezelésére bevethetőek. Rendszerbeállító gyakorlatokat tartottunk hat Tolna megyei járás területén. A járási mentőszervezetek kellő lelkesedéssel és megfelelő szaktudással rendelkeznek ahhoz, hogy a minősítést követően önállóan is képesek legyenek műveletek végrehajtására.

A főfelügyelő szakirányításával, mellett a közbiztonsági referensek és katasztrófavédelmi megbízottak bevonásával Igazgatóságunk 42 vis maior eseménnyel kapcsolatos helyszíni ellenőrzést folytatott le. A rendkívüli időjárási események kezelése során védekezés miatt 3 db; út, pince – partfallal kapcsolatos események bekövetkezése miatt 31 db; közmű sérülése okán 2 db; önkormányzati épületben bekövetkezett káresemény miatt 3 db vis maior pályázatot nyújtottak be a települési önkormányzatok. A helyszíni ellenőrzéseken tapasztaltak miatt 3 bejelentést nem tartottunk megalapozottnak.

A polgári veszélyhelyzetek tudatos, tervszerű megelőzése érdekében nagy hangsúlyt fektettünk a supervisor ellenőrzésekre. Az ellenőrzésekbe, szemlékbe a katasztrófavédelmi megbízottakat, közbiztonsági referenseket, a készenléti szolgálatot ellátó hivatásos tűzoltói állományt és - nem utolsósorban - az önkéntes tűzoltó egyesületek tagjait is bevontuk. A lakosságvédelmi kockázati helyszíneken összesen 963 helyszíni ellenőrzést folytattunk le.

További 226 ellenőrzés keretében vizsgáltuk a települési veszélyelhárítási terveket a védekezésben érintett szervezetek bevonásával, valamint a védekezéshez igénybe vehető gazdasági és anyagi szolgáltatás keretében lebiztosított anyagi-technikai eszközöket. Azonosított kockázati helyszíneként halastavak, víztározók helyszíni szemléjére az érintett időszakban 48 esetben került sor.

A 2015. január 1-jétől 2015. október 31-ig terjedő időszakban 1142 polgári védelmi szakterületi ellenőrzést hajtottunk végre.

A szemléket követően 20 helyszínen állapítottunk meg jogellenes állapotot, melyre kötelezést adtunk ki. A szemléken és ellenőrzéseken feltárt hiányosságok minden esetben külön ütemterv alapján utóellenőrzésre kerültek.

III.4. Integrált katasztrófavédelmi hatósági szakterület

A megye katasztrófavédelmi hatósági osztálya összefogta és a főfelügyelőkkel – a kirendeltségeken a kirendeltségi hatósági osztályok a felügyelőkkel – szoros együttműködésben végezte a katasztrófavédelem hatáskörébe tartozó szakterületeken – tűzoltósági, iparbiztonsági, polgári védelmi és vízügyi – jelentkező hatósági és szakhatósági feladatokat.

A katasztrófavédelem feladatrendszer a korábbi tűzvédelmi, iparbiztonsági hatósági és szakhatósági jogkörei *(a tűzvédelmi és kéményseprő-ipari szolgáltatás felügyelet; tűzvédelmi hatósági és piacfelügyeleti ellenőrzések; jogszabályban meghatározott tűzvédelmi hatósági és szakhatósági feladatok; nem rendszeres hulladékszállítással kapcsolatos kijelölési hatósági eljárás; veszélyes anyaggal foglalkozó gazdálkodó szervezetek iparbiztonsági hatósági felügyelete; veszélyes áru szállításának hatósági ellenőrzése; létfontosságú rendszerekkel és létesítményekkel kapcsolatos hatósági és szakhatósági eljárások; gáz-csatlakozóvezetékek és felhasználói berendezésekkel kapcsolatos bejelentések hatósági feladatai)* mellett vízügyi és vízvédelmi hatáskörökkel bővült. Igazgatóságunk nem rendelkezik vízügyi és vízvédelmi hatósági hatáskörökkel, azonban Tolna megye közigazgatási területén illetékes vízügyi és vízvédelmi hatóságként eljáró, katasztrófavédelmi igazgatóságok megkeresésére jelentős számú vízügyi felügyeleti ellenőrzés lefolytatásában vettünk részt, és néhány esetben közérdekű bejelentés, valamint káresemény kapcsán helyszíni szemlét tartottunk. 2014. december 5-én megjelent és 2015. március 5-től hatályba lépett új Országos Tűzvédelmi Szabályzat, amely minden fél részéről új szemléletmódot követel meg.

A fent meghatározott időszakban a kéményseprő-ipari közszolgáltatás és a nem rendszeres hulladékszállítás vonatkozásában kijelölési eljárásra nem volt szükség; létfontosságú rendszerekkel és létesítményekkel kapcsolatos hatósági eljárás nem indult a megyénkben; a gáz-csatlakozóvezetékek és felhasználói berendezésekkel kapcsolatos bejelentések hatósági feladatainak ellátása kapcsán új szakértőt nem vettünk nyilvántartásba. A szakmailag megalapozott, pontos munkavégzésnek köszönhetően másodfokú eljárás mindösszesen egy tűzvizsgálati eljárás kapcsán indult megyénkben, egyéb tűzvédelmi hatósági és szakhatósági ügyekben másodfokú eljárás nem volt.

A megye hatósági tevékenységet végrehajtó állománya 2015. január 1. és 2015. október 31. között több mint 2500 ellenőrzést folytatott le, melyből 1376 hatósági ügy keletkezett. Ezen ügyek 80%-a tűzvédelmi szakterületi volt. Vízügyi és vízvédelmi hatáskörrel nem rendelkező igazgatóságként a fenti időszakban további 175 vízügyi felügyeleti és vízvédelmi ellenőrzéseket hajtottunk végre a hatáskörrel rendelkező igazgatóság megkeresésére.

A hatékony tűz megelőzés és a szabadtéri tüzesetek megelőzése érdekében aratási fórumokat szerveztünk, emellett az erdő vegetáció kockázati helyszínek ellenőrzését hajtottuk végre.

A fenti időszakban végrehajtott ellenőrzések (2518) során összesen 107 esetben tártunk fel olyan szabálytalanságokat, melyeket követően – a jogszabályi előírások szigorúsága, valamint az elkövetett jogsértés mértéke, illetve ismétlődése következtében – hatóságunknak bírság kiszabásával kellett élnie. A megyében folytatott hatékony tűz megelőzési propagandának köszönhetően (Tolna Megyei Tűz megelőzési Bizottság) a megye tűzvédelme, a gazdálkodó szervezetek jogkövető magatartása megfelelő. A tűzvédelmi szakterületen lefolytatott nagyszámú ellenőrzések eredményei is ezt támasztják alá, hisz a végrehajtott 1106 tűzvédelmi hatósági ellenőrzés mindössze 6 %-ában kellett bírság kiszabásával élnünk.

A számos ellenőrzés mellett mindhárom szakterületet érintően összesen 286 esetben folytattunk le hatósági és káreseti helyszíni szemlét. A szemlék mintegy 68 %-a tűzvédelmi hatósági, szakhatósági ügyekkel kapcsolatos helyszíni szemlék voltak. A megyében a káresetek és az azokkal kapcsolatos helyszíni szemlék száma nem jelentős mértékű, az összes szemlék 15 %-át teszik ki.

A hatósági osztályok összesen 308 esetben működtek közre különböző engedélyezési eljárásokban szakhatóságként, mely a megelőző időszakhoz képest csökkenést mutat. 2015. január 1. és 2015. október 31. közötti időszakban a hatósági osztályokhoz ÉTDR rendszeren összesen 156 szakhatósági megkeresés érkezett, melyek kapcsán szakhatóságként eljártunk és adtunk ki állásfoglalást.

III.5. Ügyelet és műveletirányítás

A szakmai munka egyik pillére a katasztrófavédelmi ügyeleti és műveletirányítási rendszer, amely a riasztástól elkezddően végigköveti és szakmailag felügyeli a műveletek végrehajtását.

A műveletirányítás gyorsabb, hatékonyabb működésének érdekében bevezetésre került a PAJZS rendszer, mely elvégzi az optimalizációt a bevetésre tervezhető erők tekintetében. Ehhez Döntéstámogatási Térinformatikai Rendszer (DÖMI) is kapcsolódik, biztosítva az informatikai hátteret.

Biztosítottuk a területi hatáskörű állandó, 24 órás ügyeleti szolgálatot a napi szolgálati feladatok végrehajtására, az események kezelésére, a jelentési és adatszolgáltatási rendszer működtetésére, a katasztrófavédelmi szervek készenlétének fokozásával kapcsolatos feladatok végrehajtására, illetve a rendkívüli eseményekkel kapcsolatos vezetői és beavatkozási munka folyamatosságára.

Az együttműködő szervek ügyeleteivel a rendkívüli események, illetve tüzesetek és műszaki mentések hatékony felszámolása érdekében kapcsolatot tartunk, szükség szerint közös intézkedéseket hozunk, továbbá az érvényben lévő együttműködési megállapodások alapján segítséget nyújtunk.

Jelenleg folyamatban van a Rendőrséggel közös Tevékenység-irányítási Központokba történő költözés.

A megyében a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálatot (a továbbiakban: KMSZ) 24/48 órás váltásos munkarendben szervezzük. Alapvető rendeltetésként a káresemények helyszínén a tűzoltó állomány biztonságos beavatkozását felügyeli és ellenőrzi. Részt vesz a kiemelt műveletek megoldásában, a káresemények felszámolásában, helyszíni szemlék, tűzvizsgálat lefolytatásában, valamint jelentős szerepet kap az állomány felkészítése, a szakmai tevékenység ellenőrzése során. Általános tevékenységét havi munkaterv alapján végzi. Havi rendszerességgel több tűzoltóság együttműködését igénylő KMSZ gyakorlatot szervez.

IV. Sajtótevékenység és lakosságtájékoztatás

A megyei katasztrófavédelmi szóvivő feladata a megyében történt, közérdeklődésre számot tartó események, beavatkozások, a szervezet működésére, tevékenységére vonatkozó hírek, az egyes időjárási vagy veszélyhelyzetek során tanúsítandó, betartandó magatartási szabályok, sajtóközlemények eljuttatása a lakosság minél szélesebb köréhez a megyei honlapon és a helyi médiumokon keresztül.

Az elmúlt négy év kommunikációjának köszönhetően a közvélemény ismeri a szervezetet és mindazon feladatokat, amelyeket ellát. Ennek megfelelően a 2015. év kommunikációs stratégiáját a folyamatosság jellemezte, melynek legfontosabb célja, hogy minden lehetséges eszközzel megőrizzük, lehetőség szerint javítsuk a szervezetről kialakult, összességében pozitív képet.

Az Igazgatóság továbbra is kiemelten kezeli a megelőzés fontosságára felhívó üzeneteknek a lakossághoz történő eljuttatását, melyben a helyi sajtóval az elmúlt évek során kialakított kitűnő kapcsolatunknak kiemelkedő szerepe van. Kommunikációnk hierarchikusan épül fel, vagyis az országos jelentőségű témák – szén-monoxid-, mustgáz-mérgeзések megelőzése – kommunikációja országos szinten kezdődik meg, ezt követően kommunikálja a megyei igazgatóság. A témákban kiadott közleményt a honlapunkon keresztül tesszük elérhetővé a lakosság számára, majd megküldjük a sajtónak is, ezt követően pedig nyilatkozatokat adunk a rádióknak és televízióknak.

A megyei napilap és annak online verziója, a helyi rádióadók, a Tolnatáj Televízió és a helyi tévék a beavatkozásokkal kapcsolatos információkon túl rendezvényeinkről, gyakorlatokról, egyéb, az Igazgatóságot és helyi szerveit érintő eseményekről is rendszeres tájékoztatást nyújtanak, melynek köszönhetően elmondható, hogy napi rendszerességgel vagyunk jelen a Tolna megyei médiában. Az Igazgatóság megjelenésszáma évek óta stabil, a beszámolóval érintett időszakban több mint kétezer-ötszáz alkalommal jelentünk meg különböző médiumokban.

Az Igazgatóság az idei évben több országos rendezvénynek adott otthont – VI. Országos Hagyományos Tűzoltóverseny, Tűzkakas Országos Strandfoci Bajnokság – , melyről a helyi médián túl több országos sajtóban is hírt adtak.

A megelőzés jegyében rendszeresen veszünk részt városi rendezvényeken, nyári táborokban, iskolai katasztrófavédelmi bemutatókon, melyekről a helyi sajtón keresztül a megye lakosságát rendszeresen tájékoztatjuk.

A lakosság és a sajtó azonnali tájékoztatásának egyik módja a veszélyhelyzeti értesítési szolgáltatás (VÉSZ), ami okos telefonokra és táblagépekre kifejlesztett, mindenki számára ingyenesen elérhető. Az okos telefonnal rendelkezők azonnal tájékozódhatnak a lakóhelyük, az úti céljuk által érintett területek, figyelt útvonalak,

megyék, vagy akár az egész ország aktuális helyzetéről, a kiadott figyelmeztető és riasztási jelzésekről.

V. Összefoglalás

Igazgatóságunk a BM OKF munkaprogramjaiban, valamint a féléves munkatervekben kitűzött célokat végrehajtotta. Széleskörű társadalmi, közigazgatási és rendvédelmi kapcsolatrendszerrel, eredményesen gyakoroljuk a katasztrófavédelmi jogköreinket.

Meghatározó szerepet töltünk be Tolna megye területi és helyi szintű védelmi igazgatásában. A stabilan működő védelmi igazgatási rendszert a hatékony, összehangolt, együttes erővel történő feladatmegoldás jellemzi.

A bekövetkezett események, a veszélyhelyzetek kezelésére eredményes együttműködés alakult ki a rendvédelmi szervekkel, a területi közigazgatási szervekkel, hatóságokkal, önkormányzatokkal és nem utolsósorban a karitatív és önkéntes szervezetekkel.

Az állampolgárok és Tolna megye biztonságának biztosítása érdekében nagy hangsúlyt fektettünk a veszélyhelyzetek hatósági és tájékoztató eszközökkel történő megelőzésére, a megjelent új hatáskörök gyakorlására.

A települési mentőszervezetek megalakítása érdekében a Tolna megyei településekre jellemző helyi összefogás erejét felhasználtuk. A bekövetkezett események kezelése során a katasztrófavédelmi műveleteket szakszerűen hajtottuk végre. Beavatkozásaink gyorsak, egyben biztonságosak, intézkedéseink határozottak.

Az Igazgatóság előírások szerinti működését a szervezeti elemek feletti egységes vezetői kontroll garantálja.

A meglévő humán és technikai eszközállományunk szakszerű és költséghatékony, takarékos felhasználásával biztosított Igazgatóságunk eredményes és hatékony működése.

Kérem a Tisztelt Megyei Közgyűlést, hogy a Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 2015. 01-09. havi tevékenységéről szóló tájékoztatót határozatával fogadja el.

Határozati javaslat:

A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése/2015. (XI. 27.) közgyűlési határozata a katasztrófavédelem által Tolna megyében végzett 2015. 01-09 havi munkáról szóló tájékoztató tárgyában:

A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése a katasztrófavédelem által Tolna megyében végzett 2015. 01-09 havi munkáról szóló tájékoztatót megtárgyalta, az abban foglaltakat tudomásul veszi.

Szekszárd, 2015. november 9.

**Dr. Balázs Gábor tű. ezredes
megyei igazgató**